

**Проф. др Боро Трамошљанин, научни савјетник Европског
дефендологија центра, Бања Лука**

Неоколонијални статус Босне и Херцеговине

Неоколонијализам је нови облик зависности малих и неразвијених земаља у односу на економски и технолошки развијене земље Запада. Дејтонска Босна и Херцеговина је парадигматични примјер неоколонијалне државе. Прије свега, она је под патронатом Брисела који је њој поставио четрнаест приоритета које мора испунити за чланство у Европску унију. Поменути приоритети су широко распрострањени јер се односе на области политике, економије, законодавства Европске уније, демократије, владавине права, темељна људска права и реформу јавне управе.

Посебан печат неоколонијалном статусу Босне и Херцеговине дао је високи представник за Босну и Херцеговину Кристијан Шмит. Он је на ту функцију дошао мимо одлуке Савјета безбједности који му није дао карт-бланш да обавља ту функцију. Другим ријечима речено Кристијан Шмит је самозвани високи представник за Босну и Херцеговину. С обзиром да је узурпирао велику политичку моћ можемо слободно рећи да је инкарнација Луја XIV, чувеног француског апсолутисте. У којој мјери је узео право да је колонијални управник Босне и Херцеговине верификује се и у томе што је узурпирао законодавну улогу да доноси законе. То није у складу са Анексом 10. Дејтонског споразума. У њему се децидно апостофира да високи представници немају право да креирају законе већ су дужни да воде рачуна о њиховој примјени. Умјесто високих представника Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је једино легитимна да доноси законе, а високи представници су у функцији њиховог опредмећења на дјелу. Ово се не поштује од стране Кристијана Шмита. То јасно потврђује његово наметање новог изборног закона којим се промовишу техничке промјене постојећег изборног закона у Босни и Херцеговини. Његова одлука у вези наметања новог изборног закона за Босну и Херцеговину је изазвала отворене анимозитете и сукобе између три етноса Срба, Хрвата и Бошњака. Срби и Хрвати денуцирају К. Шмита који је арбитрирао

измјену постојећег изборног закона , а Бошњаци према тој измјени заузимају апологетску позицију.Из овога закључујемо да је политичка сцена Босне и Херцеговине конфликтне природе којој обол даје Кристијан Шмит који се поставља изнад правног поретка Босне и Херцеговине чиме је његов бирократски волунтаризам доведен до пароксизма. И Савијет за имплементацију мира у Босни и Херцеговини дезавујише њен суверенитет јер све примордијалне одлуке о њеном статусу нису у њеном домену него у страном фактору.Тиме се јасно потврђује неоколонијални статус Босне и Херцеговине .Идеја водиља у раду Савјета за имплементацију мира у Босни и Херцеговини није правда, него неправда.Наиме, све његове досадашње одлуке су ишле у корист Хрвата и Бошњака, а на штету Срба чија демонизација је била неограничена. Једино на њиховој страни су били Руси који су издвајали своје мишљење јер се нису слагали са „догматском оркестрацијом“(Ж.Дерида) иза које је стајао Савјет за имплементацију мира, а у оквиру ње су протежирани интереси Хрвата и Бошњака, а апсолутно ниподаштавани интереси Срба.С тим у вези наш еминентни теоретичар права Радомир Лукић на експлицитан начин констатује :„Једини бисер у том сивилу је Русија која се руководи принципом правде приликом одлучивања, а не неправде иза које стоји Савјет за имплементацију мира у Босни и Херцеговини.Ово и не чуди јер су Руси увијек били на правој страни историје, а Запад на погрешној страни историје, па није ни чудо што је губио ратове“.

Ако се овоме придружи и дуго присутан ОХР за Босну и Херцеговину уз имплицитну сагласност корумпираних политичких елита у Босни и Херцеговини онда је сасвим јасно што је Босна и Херцеговина импрегнирана неоколонијализмом који је њена иманенција. И лајцима је сасвим разумљиво да поменуте политичке елите проткане бирократским волунтаризмом, раде на поковавању народа, а не на његовој еманципацији.За њих је народ бесловесна маса са којом се манипулише у циљу да етаблирају своју власт која је у функцији заштите њихових партикуларних , лукреативних интереса.Управо такве неодговорне политичке елите, народе Босне и Херцеговине на безочан начин уводе у дужничко ропство неконтролисаним задуживањем код ММФ Свјетске банке , Европске централне банке и других међународних финансијских институција.Одабрана кредитна финансијска средства Босна и Херцеговина не улаже у привреду гдје

се продуцира новостворена вриједност него у текућу потрошњу и за плате запосленим у државним институцијама.Због тога многобројне економске организације у Босни и Херцеговини раде са смањеним капацитетима што ће довести до пада БДП-а. Она ће се наћи у економској кризи из које ће бити тешко наћи излазну стратегију.Нагомилане дугове према страним повјериоцима Босна и Херцеговина неће моћи благовремено вратити.Зато ће они ултимативно захтијевати да им она уступи своје руднике, шуме, воду и пољопривредна добра.

И да закључимо, неоколонијализам је стварност Босне и Херцеговине.Он грађанима одузима сваку наду који су свјесни чињенице да Босна и Херцеговина улази у дужничко ропство и да их очекује пакао.А на улазу у пакао стоје опоменејуће песимистичке ријечи ... **„Ви који у њега улазите оставите по страни сваку наду“**.